

KARTOGRAFIA HISTORYCZNA (HGIS) ZASTOSOWANIE W SEDYMENTOLOGII

Jurand WOJEWODA¹

¹ Uniwersytet Wrocławski, Instytut Nauk Geologicznych; pl. Makska Borna 9, 50-204 Wrocław;
e-mail: jurand.wojewoda@ing.uni.wroc.pl

Zastosowanie metody HGIS pozwoliło, po blisko 25 latach od wykonania dokumentacji terenowej, zrekonstruować formy akumulacji piaszczystej mierzei w Jeziorze Turawskim (fig. 1). Dzięki krótkotrwałemu, całkowitemu spuszczeniu wody w zbiorniku retencyjnym (2 tygodnie!) w listopadzie 1984 roku, było możliwe wykonanie badań terenowych na północnym brzegu Jeziora

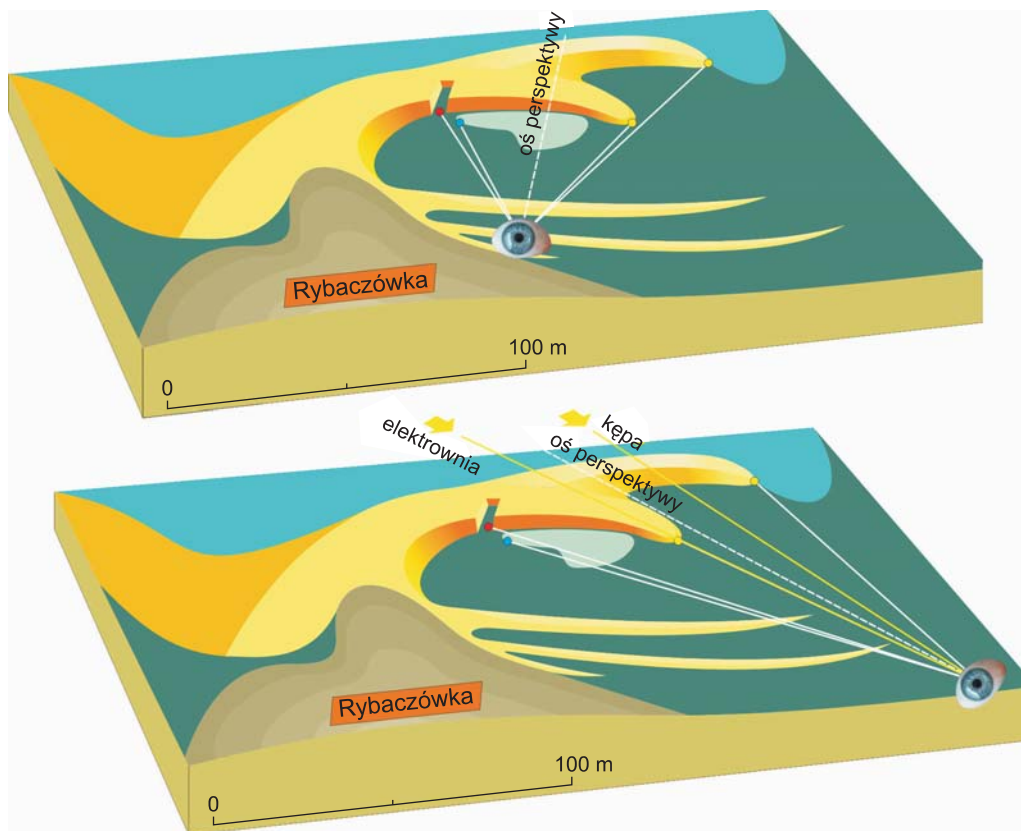

Fig. 1. Efekty prac kalibracyjnych i kartometrycznych (rekonstrukcja mierzei)

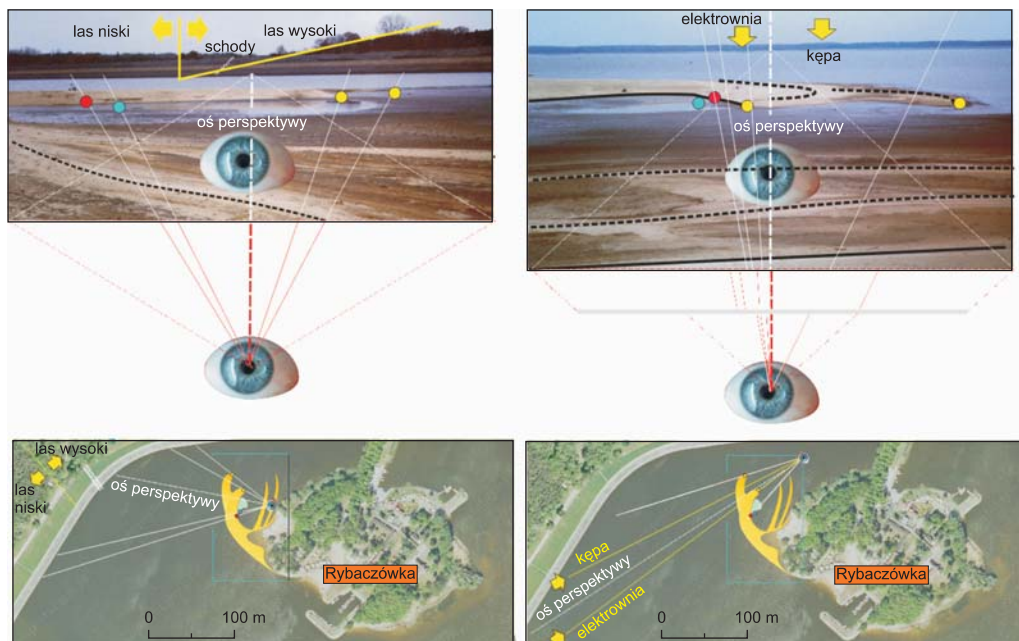

Fig. 2. Wykorzystanie punktów kalibracyjnych i zasad perspektywy zbieżnej dla potrzeb odwzorowań kartometrycznych (przykłady)

Turawskiego, gdzie ujawniły się wcześniej niewidoczne i niezbrane formy podwodnej akumulacji przybrzeżnej – mierzeje (fig. 2). Istnienie ich przewidział Teisseyre w trakcie zespołowych badań osadów dennych zbiornika turawskiego w latach 1980–1982 (Teisseyre, 1983, 1984). Niestety, pomimo zebrania niezwykle bogatej dokumentacji, nie udało się wtedy dokonać podstawowych pomiarów morfometrycznych, co w znacznym stopniu utrudniło interpretację „basenową” zbadanych form (Wojewoda, 1988). To co było niemożliwe wtedy, udało się osiągnąć po latach, dzięki nowej metodzie kalibracji danych kartometrycznych w połączeniu z metodami odwzorowania geometrycznego stosowanymi w architekturze (fig. 2). Okazało się, że trochę przypadku, znaczący rozwój metod cyfryzacji danych, metodologia GIS, kartografia numeryczna i wiedza z zakresu analizy przestrzennej – mogły wiele zdziałać.

Literatura

- TEISSEYRE A.K., 1983 — Denne osady Jeziora Turawskiego w świetle badań geologicznych. *Geol. Sudet.*, **18**, 1: 21–71.
- TEISSEYRE A.K., 1984 — Dostawa piasku do zbiornika Turawa i jego zapiaszczenie w świetle badań geologiczno-środowiskowych. *Geol. Sudet.*, **18**, 1: 132–137.
- WOJEWODA J., 1988 — Formation and structure of a lacustrine along shore spit-bar, Turawa Lake, SW Poland. *W: Mat. Konf. Teren. IGCP 219 pt. „Rotliegendes Lacustrine Basins”* (red. K. Mastalerz, J. Wojewoda). Książ, 26–28 października 1988 r. PIG, Warszawa.